

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ 3.7.2026

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί απόσπασμα συνέντευξης της Ελένης Πριοβόλου και παραχωρήθηκε στην Κλειώ Τσαλαπάτη για την ιστοσελίδα «Φίλοι της Λογοτεχνίας».

Ποιο ήταν το έναυσμα για την ενασχόλησή σας με τον κόσμο της λογοτεχνίας και το αντικείμενο της συγγραφής;

Θαρρώ πως ήρθαν οι λέξεις να με συναντήσουν, σε μια εποχή που η φωνή έψαχνε την έκφρασή της. Μεγάλωσα μέσα στη δικτατορία, σε ένα ιδιαίτερα αυταρχικό σχολικό περιβάλλον και το εθιμικό δίκαιο μιας κλειστής, επαρχιακής κοινωνίας να σε οδηγεί μοιραία σε ένα παιχνίδι ψεύδους και ψευδαισθήσεων σαν μέσον επιβίωσης. Από την άλλη έβραζε εντός μου ένας νεαρός εαυτός, ο οποίος έψαχνε εναγωνίως μιαν αλήθεια και μια καθαρότητα σκέψης και τρόπου ζωής. Ένας εαυτός επαναστατημένος που ήθελε να φωνάζει δυνατά! Και επειδή τον φίμωναν και τον παραπλανούσαν, άρχισε κρυφά να εκφράζει την αλήθεια του με τις λέξεις, σαν μια μορφή αντίστασης!

Από πού αντλείτε την έμπνευση για κάθε έργο σας;

Για τον κάθε δημιουργό η έμπνευση είναι πανταχού παρούσα, αρκεί να έχει την ικανότητα να την αντλήσει με τρόπο που θα την μετουσιώσει σε έργο τέχνης και όχι απλής τεχνικής. Προσωπικά αφουγκράζομαι τους ρυθμούς της καθημερινότητας και παρατηρώ πράγματα που μπορεί σε άλλον να μοιάζουν μια αδιάφορη ρουτίνα. Και όμως πολλές φορές ένα φαινομενικό τίποτα, ένα «κουρελάκι», έχει γίνει «κάτι». Είμαι άνθρωπος των ανέμων οδοιποριών, ανοιχτή στην κοινωνία και τις προκλήσεις της, λάτρης της ιστορικής έρευνας, του ποιητικού λόγου. Μανιώδης αναγνώστρια και οργισμένη πολίτις! Όλα αυτά δημιουργούν το προζύμι της δημιουργίας.

Τι αποτελεί για εσάς τη σημαντικότερη και ίσως ανεξάντλητη «πηγή ιδεών» στη συγγραφή;

Η ανανέωση των γερασμένων κοινωνικών κυττάρων είναι τα παιδιά και οι νέοι. Αποτελούν για μένα όχι μόνο έμπνευση αλλά και «πηγή ύδατος ζωής». Ανοίγω διάλογο με θέματα που τους απασχολούν αλλά συγχρόνως μπαίνω και στη διαδικασία γεφυρώματος του χάσματος ανάμεσα στις γενιές. Αφουγκράζομαι τον ρυθμό τους και διαπιστώνω πως τηρουμένων των αναλογιών και των εποχών οι ανησυχίες παραμένουν οι ίδιες, απλώς η τεχνολογική εξέλιξη μοιάζει να αλλάζει εντελώς το τοπίο. Όσο για τις πηγές έμπνευσης, δεν υπάρχει μια σταθερή άντληση αλλά κάθε φορά κάτι απρόβλεπτο έρχεται να με συναντήσει, να με συγκινήσει ή να με συγκλονίσει.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Γιατί τα παιδιά δεν αγαπούν τη λογοτεχνία;

Η κόρη μου διάβαζε όταν ήταν μικρότερη, αλλά ποτέ δεν αγάπησε τα βιβλία. Πάει καιρός που έχει σταματήσει το διάβασμα λογοτεχνικών βιβλίων. Κάτι παρόμοιο συνέβη και σε παιδιά φίλων, που στα χρόνια του Δημοτικού ρουφούσαν αχόρταγα τον Χάρι Πότερ και τώρα, στα χρόνια του Γυμνασίου, ούτε να μπουν σε βιβλιοπωλείο. Τελευταία το ακούω και το βλέπω όλο και περισσότερο: τα παιδιά δεν αγαπούν τη λογοτεχνία.

Η πρώτη σκέψη που έρχεται στο μυαλό είναι φυσικά οι οθόνες: το ατέρμονο σκρολάρισμα που κερδίζει το ενδιαφέρον και την προσήλωσή τους, κλέβοντας την τελευταία από οποιαδήποτε άλλη δημιουργική ενασχόληση. Κανείς δεν μπορεί να πει ότι οι οθόνες δεν παίζουν ρόλο. Δεν πρόκειται όμως για κάτι μεμονωμένο. Δεν ισχύει **δηλαδή** ότι αν όλοι συμφωνούσαμε να κρατήσουμε τα παιδιά μακριά από τις οθόνες μέχρι τα 15 τους, εκείνα θα γίνονταν δεινοί αναγνώστες.

Το πρόβλημα των οθονών είναι ότι αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης κουλτούρας στην οποία έχουμε υποκύψει όλοι, μικροί και μεγάλοι, ακόμη και οι δάσκαλοι και οι συγγραφείς. Είναι αδύνατον να είσαι μέλος αυτής της κοινωνίας και να μην (ξέρεις να) χρησιμοποιείς tablet και smartphones, τόσο για κοινωνικούς όσο και για επαγγελματικούς λόγους. Αλλά στα παρελκόμενα της χρήσης των σύγχρονων τεχνολογιών περιλαμβάνονται διάφορα προβλήματα: από την ψηφιακή αμνησία και την απώλεια της κριτικής σκέψης, μέχρι τον εθισμό των νέων και την έλλειψη ενδιαφερόντων, όπως η αγάπη για τη λογοτεχνία.

Το σημείο κλειδί στην ερμηνεία του βασικού ερωτήματος «*Γιατί τα παιδιά δεν αγαπούν πια το διάβασμα;*» είναι η διασκέδαση. Τα παιδιά δεν μπορούν να αγαπήσουν το διάβασμα, δεν μπορούν να διαβάσουν αδηφάγα, **γιατί** δεν διασκεδάζουν διαβάζοντας. Ελάχιστα είναι τα παιδιά που στοχεύουν στη διασκέδαση με το διάβασμα. Τα περισσότερα έχουν κάνει μια κακή σύνδεση στο μυαλό τους: το διάβασμα δεν είναι για διασκέδαση. Είναι για μάθηση, επίδειξη γνώσεων, ανταγωνισμό με άλλους, αλλά σίγουρα όχι για διασκέδαση. Μια έρευνα που διεξήχθη από την Αμερικανική Αρχή Αξιολόγησης της Εκπαιδευτικής Προόδου έδειξε ότι τα ποσοστά των παιδιών ηλικίας 9 έως 13 ετών που δήλωσαν ότι διαβάζουν καθημερινά για διασκέδαση, έχουν μειωθεί κατά διψήφιο ποσοστό από το 1984.

Δεν μπορούμε να μάθουμε στα παιδιά να αγαπούν το διάβασμα αν δεν κάνουμε προτεραιότητα την απόλαυση της ανάγνωσης. Η απόλαυση στο διάβασμα προέρχεται από τη συνάντηση με έναν χαρακτήρα, την παρακολούθησή του μέσα από μια σειρά περιπετειών και τη συναισθηματική ανταμοιβή της κορύφωσης μιας ιστορίας. Και αυτό είναι απολαυστικό.

Απόσπασμα από άρθρου του Κ. Σώκου που δημοσιεύτηκε στο διαδίκτυο

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Ζωγραφίζω

Ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα.
Παίρνω τα χρώματα απ' της καρδιάς τ' αλφαβητάρι
τα υλικά απ' της σκέψης το εργαστήρι

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
www.en-dynamei.gr

και ταξιδεύω στη γη των εννοιών
στον ουρανό και τα πελάγη τους.

Ορειβατώ στα ύψη τους τα δυσθεώρητα
και χάνομαι στις σημασίες τους το βυθό.
Οι εκθέσεις μόνιμες
στην πινακοθήκη της καρδιάς μου.

Κι έχω ένα όνειρο που με παιδεύει.
Να ζωγραφίσω τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα.
Γεμάτες ήλιο και γελαστά παιδιά.

Μαρία Σκουρολιάκου, 2021.

Θέμα Α

A1. Να αποδώσετε περιληπτικά τους λόγους για τους οποίους τα παιδιά δεν αγαπούν τη λογοτεχνία, σύμφωνα με το **Κείμενο 2**. (60-80 λέξεις)

Μονάδες 20

Θέμα Β

B1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, με βάση τα **Κείμενα 1 και 2**, τις παρακάτω περιόδους λόγου, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε περίοδο, τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** (χωρίς αναφορά σε χωρία του κειμένου):

- α. Στο **Κείμενο 1** η Ελένη Πριοβόλου υποστηρίζει ότι μεγάλωσε σε ένα επαναστατικό περιβάλλον, που της επέτρεψε να διαμορφώσει έναν επαναστατικό εαυτό.
- β. Πηγή έμπνευσης της Ελένης Πριοβόλου στο **Κείμενο 1** είναι η ρουτίνα και η καθημερινή ζωή, χωρίς πολιτικά ενδιαφέροντα.
- γ. Σύμφωνα με το **Κείμενο 1**, η Ελένη Πριοβόλου προσπαθεί να αφουγκράζεται τις ανησυχίες των νέων ανθρώπων.
- δ. Σύμφωνα με το **Κείμενο 2**, η ψηφιακή τεχνολογία έχει την αποκλειστική ευθύνη της απομάκρυνσης των νέων από το διάβασμα.
- ε. Η απόλαυση είναι αναγκαία προϋπόθεση ανάγνωσης, σύμφωνα με το **Κείμενο 2**.

Μονάδες 10

B2. α) Στο **Κείμενο 1**, στην απάντησή της στην πρώτη ερώτηση της δημοσιογράφου («Θα ρώπως ήρθαν οι λέξεις...σαν μια μορφή αντίστασης!») το ύφος της Ελένης Πριοβόλου είναι βιωματικό. Να δικαιολογήσετε τον χαρακτηρισμό αυτό, κάνοντας αναφορά σε μία (1) γλωσσική επιλογή που τον επιβεβαιώνει. (μονάδες 2) Να δώσετε το αντίστοιχο χωρίο του κειμένου και να εξηγήσετε τι πετυχαίνει η συγγραφέας με την επιλογή αυτή. (μονάδες 3)

Μονάδες 5

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030

2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551

3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031

www.en-dynamei.gr

B2. β) Να εξηγήσετε τη χρήση των παρακάτω εκφραστικών μέσων στα **Κείμενα 1 και 2**:

Στο Κείμενο 1, στην απάντηση που δίνεται στη δεύτερη ερώτηση της δημοσιογράφου («Για τον κάθε δημιουργό...το προζύμι της δημιουργίας»):

α) των εισαγωγικών: Και όμως πολλές φορές ένα φαινομενικό τίποτα, ένα «κουρελάκι», έχει γίνει «κάτι». (μονάδες 4)

β) του ασύνδετου σχήματος: Είμαι άνθρωπος των ανέμων οδοιποριών, ανοιχτή στην κοινωνία και τις προκλήσεις της, λάτρης της ιστορικής έρευνας, του ποιητικού λόγου. (μονάδες 4)

Στο Κείμενο 2, στην τρίτη παράγραφο («Το πρόβλημα των οθονών...η αγάπη για τη λογοτεχνία»):

γ) του β' ενικού ρηματικού προσώπου: Είναι αδύνατον να είσαι μέλος αυτής της κοινωνίας και να μην (ξέρεις να) χρησιμοποιείς tablet και smartphones. (μονάδες 4)

Μονάδες 12

B3. Τι φανερώνουν στο **Κείμενο 2** οι συνδετικές λέξεις: **δηλαδή** (2^η παράγραφος), **γιατί** (4^η παράγραφος); (μον. 4) Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας κάνοντας αναφορά στα νοήματα που αυτές συνδέουν σε κάθε περίπτωση. (μον. 4)

Μονάδες 8

Θέμα Γ

Γ1. Πώς λειτουργεί η ενασχόληση με την ποίηση για το ποιητικό υποκείμενο στο **Κείμενο 3**; Να στηρίξετε την απάντησή σας σε τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες.

Θα μπορούσε, κατά τη γνώμη σας, η ενασχόληση με την ποίηση να εμπνεύσει τους σημερινούς νέους ανθρώπους; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

Θέμα Δ

Δ1. Ο συντάκτης του **Κειμένου 2** υποστηρίζει ότι η χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών οδηγεί στον εθισμό των νέων και την έλλειψη ενδιαφερόντων, όπως η αγάπη για τη λογοτεχνία.

α) Με ποια επιχειρήματα θα μπορούσατε να στηρίξετε την παραπάνω θέση;

β) Για ποιους λόγους, κατά τη γνώμη σας, είναι σημαντική η ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων, ώστε οι νέοι να διαμορφώσετε την προσωπικότητά σας;

Αξιοποιώντας δημιουργικά τα **Κείμενα 1 και 2** να παρουσιάσετε τις απόψεις σας σε άρθρο 350-400 λέξεων, που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας.

Μονάδες 30